چۆن هەڵپژاردنێك وکام پەرلەمان پێویستە؟... ئەحمەد رەجەب

هەڵبژاردن ئەکرێ یان ناکرێ و، بکرێ یان نەکرێ بەلای خەڵکەوە زۆر گرنگ نییەو، پەرلەمانی پێشوو، نموونەی پەرلەمانێکی ئیفلیجو بێ تواناو سەقەت بوو، مۆرکی تاکە حزب لەکارو بریارەکانیدا باڵادەست و زاڵ بوو، خەڵکی بێزارو نیگەران کردبوو، لە ئەمرۆشدا حزب و لایەنە سیاسیەکان پرش و بڵاون و تەبایی و یەکریزی نەماوەو لێرەو لەوێ لایەنێك راشکاوانە لە گەڵ هەڵبژاردن نییە بەڵام لایەنێکی تر بڕی لواوەو سوورەو لە سەر ئەنجامدانی و، بووەتە بریاردەرو بە هەموو جۆرێك خۆی سەپاندوەو لای ئەوان دواخستنی هەڵبژاردن پێشێلکردنی یاسا و ئیرادەی گەلی کوردستانە!.

هەڵپژاردن لە وڵاتانی پێشکەوتوو پرۆسەیەکە، هەموو کات جێی رێزو شانازی هاوڵاتیانەو، بە شێوەیەکی دیموکراسی و لە کەش و هەوایەکی هیمن وئارام بەرێوە ئەچێت و، هاوڵاتیان ئازادانە نوێنەری خۆیان دەستنیشان ئەکەن و، دەنگییان پێ ئەدەن و، لە کاتی راگەیاندی ئەنجامەکانی، براوەو دۆراو، وەك یەك بە دڵێکی فراوانەوە وەری ئەگرن و، دۆراوەکان پیرۆزبایی لە براوەکان ئەکەن و، کەس باسی دزیی دەنگ ناکات.

لای خۆمان هەندی دەم بەتاڵ باسی دیموکراسی ئەکات و، سەرەرای ئەوەش لایەنەکان بە گوومانەوە بەرەو سنووقی دەنگدان ئەرۆن و، هەندێکیان(حزبە بچوکەکان – ئەمە دەستەواژەی نەیارانە) ترسیان هەیە دەنگەکانیان بدزرێن وەك لە هەڵپژاردنی مانگی ئایاری ئەمساڵ بۆ پەرلەمانی عێراق روویداو، “” حزبە گەورەکان”” خۆیان ئامادە ئەکەن بۆ دزینی دەنگەکان و، لە بیرتان نەچێت جارێکیان ” بەرپرسێك ” کە خۆی بە دیموکراتی مۆدێرن بیست عەیار ناو ئەبات، چاوی سوور کردەوەو شەکری شکاندو وتی: گرنگ نییە ئەگەر تەنها یەك کورسیمان هەبێت، چونکە ئیمە هێزمان هەیە، ئەم قسەیە زۆر ترسناکە.

لە ناو قەیرانەکانی حکومەتی کوردستان (بنکە فراوانی پێنجی حزبی) و، لە سەرووی هەموویانەوە فرۆشتنی نەوت بە خۆرایی و، بێ کاریی و، بێ موچەیی و، بێ ئاوی وکەمی کارەبای رۆژانەو، بار قورسی و خراپی ژیان و گوزەرانی خەڵك، کومسیۆنی باڵای هەڵبژاردن بریاریداوە 30 ئەم مانگە هەڵبژاردنی پەرلەمانی کوردستان بەرێوەبچێت و، بە پێی

ئاخافتنەكانیان هەموو ئامادەكارییەكیان بۆ ئەو مەبەستە ئەنجامداوە.

دیارە هەر چۆنێك بێت هەڵبژاردن ئەكرێت و، لایەنەكان (پێیان خۆش بێت یان تاڵبێت) بەشدار ئەبن و، نوێنەرانی پەرلەمان هەڵئەبژێرن و، لێرەدا پرسیار ئەوەیە گەلی كوردستان كام پەرلەمانی پێویستە؟ پەرلەمانیكی ئیفلیج و بێ توانا؟ یان پەرلەمانێك بتوانێت بریار بدات و، كاروباری هەرێم رێكبخات و، چاودێری حكومەت لە هەموو روویەكەوە بكات و، هەر لە دەستپێكردنی كاری پەرلەمان پێویستە سنوورێك بۆ ئەو كەسانە (پەرلەمانتارانە) كە رێز لە سرودی { ئەی رەقیب} ناگرن و، هەوڵی شیواندنی ئەدەن دابنرێت ، چونكە شێواندنی ئەو سرودە نەتەوەییە تاوانە بەرامبەر بە كلتورو مێژووی خەبات وتێكۆشانی كوردو،{ ئەی رەقیب} بووەتە رەمزو سیمبولی خەبات و، لە مێژەوە بوو بە سرودی كوماری كوردستان لە مەهابادو، لە دوای ڕاپەڕینی 1991و دروستبوونی پەرلەمانی كوردستان، سروودی { ئەی ڕەقیب} وەكو سروودێكی نیشتیمانی لە هەرێمی كوردستان ناسراوە، لە داهاتووشدا پێویستە پەرلەمان سزای ئەو “پەرلەمانتارانە” بدات كە لە كاتی خوێندنی { ئەی رەقیب } دائەنیشن و هەڵناسن و، نابێت هیچ پاساوێك (قبوڵ) بكرێت و، باشترە بكرێنە دەرەو، بە چاوی سوك تەماشا بكرێن و، ئەوەی ریز لە سرودی نەتەوەكەی نەگرێت بە تایبەت پەرلەمانتار نابێت ریزی لێبگیرێت و، ئەمەش لەوڵاتانی پێشكەوتوو قەت روونادات.

لە پاش هەڵبژاردن نابێت حزب “" هەرچەندە قەوارەی گەورە بێت"” جێی حكومەت بگرێتەوەو، بریاردەر بێت و، ئارەزوومەندانە وەك روویدا بازگەی دێگەڵە یان پردێ بەرووی پەرلەمانتاران دابخات و، هەروا نابێت رێگریان لێ بكات بچنە هەولێر یان شارێكی ترو، كوردستان وڵاتی تەنها حزبێك نییە و، وڵاتی هەموو كوردانەو، ئەوەی لە پردێ روویدا بەرامبەر بە سەرۆكی پەرلەمان روویەكی رەشی ئەو ئازادییەیە كە دەسەڵاتداران بانگەشەی بۆ ئەكەن و، لە جیهاندا كاری وانەكراوە سەرۆك پەرلەمان (هەر كێ بێت) رێی لێبگیرێت و، پایتەختی لێ قەدەغە بكرێت. جێی ئامازەیە، رۆژی 12-10-2015 بەفەرمانی مەكتەبی سیاسی پارتی دیموكراتی كوردستان لە بازگەی (پردێ) رێگری لە د.یوسف محەمەد سەرۆكی پەرلەمانی كوردستان كرا بۆ چوونە ناو شاری هەولێر، هەروەها لەماوەی رابردوودا چەندین پەرلەمانتاری گۆڕانیش روبەڕووی سوكایەتیكردن بوونەتەوە لە بازگەی پردێ و دێگەڵە.

ئەبێ پەرلەمان بوێرانە لێکۆڵینەوەو بەدواچوون دەربارەی تێهەڵدان و گرتن و کوشتنی هاوڵاتیان بە گشتی و نووسەرو ڕۆژنامەنووسان بە تایبەتی بکات و، ئەو کەیسانەیان (فایەلەکانیان) کە پێشتر شاراوە بوون بخرێنەوە روو، کار بکرێت یاسا سەروەر بێت و، بکوژانی { سورانی مامە حەمەو سەردەشت عوسمان و کاوە گەرمیانی ونهاد حوسەێن و بارزان رەشیدو، ئەوانیتر دادگایی بکرین و، بگەنە سزای رەواو، } هەروا پەرلەمان داوا بکات ئەو بەرپرسانەی داڵدەی بکوژان ئەدەن بدرێنە دادگا، دەسەڵاتداران ئەڵێن یاسا سەروەرەو، (لە پەنای سەروەری یاسا کاری خراپە ئەنجام ئەدەن).

ئەبێ پەرلەمان لێکۆڵینەوە لە بارەی نەوت و سامانە سروشتییەکان بکات و، بگەڕێت بە دوای پارەوپولی فرۆشتنی نەوت لە ماوەی رابردووداو، داوا بکات ئەو کەسانەی دەستیان لە شاردنەوەو و بردنی سامانی هاوڵاتیانی کوردستان هەیە، بدرێن بە دادگاو، لە رێی دادگاوە هەوڵ بدرێت بۆ گەرانەوەی ئەو پارەیە براوەتە دەرەی هەرێم کە دەیان ملیار دۆلارە..
ئەبێ نوێنەرانی خەڵکی کوردستان هەوڵ بدەن بۆ سەروەری هەرێم و، داکوکی کردن لە خاك و بەرژەوەندی گەلی کوردستان و، سوور بن لە سەر دەرکردنی پێگەو مۆڵگاکانی تورکیا لە ناو خاکی کوردستان و، هەوڵبدەن بۆ ئەوەی وڵاتانی "" دراوسێ "" چیتر سنووری کوردستان نەبەزێنن و، لە ئێستادا فڕۆکە جەنگییەکانی تورکیاو توبخانەکانی، لە گەڵ توبخانەکانی کۆماری ئیسلامی ئێران بە هەوسی خۆیان خاك وگوندەکانی کوردستان ئەکوتن و تێپبارانیان ئەکەن و، زەرەروزیانێکی گەورە گیانی و ماڵی لیئەکەوێتەوە.

ئەبی پەرلەمان بەشیوەیەکی وریاو گونجاوو، لێهاتووانەو، بەبێ (موزایدە) باسی سەربەخۆیی وەك مافێکی رەوای گەلی کوردستان بخاتە ناو پرۆژەو پروگرامەکانی و، لە رێی دیالۆگ ودانوستان لە گەڵ حکومەتی عێراق بگەنە ئەنجامێکی سەرکەوتووانەو، نابێت قەت ناوچە دابراوەکان لە بیر بکرێن و، هەموو کورد چاوەروانی ئەوەیە، ئاواتە گەورەێکەیان کە سەربەخۆییە بێتەدی.

ئەرك و کاروباری پەرلەمانتاران زۆرەو، پێویستە دڵسوزانە کار بکەن و جێی متمانە بن و، لێردا هەندێ لەو ئەرك و کارانە وەك سەرەقەڵەم ئەنووسم و، هیوادارم چارەسەرییان بۆ بدۆزنەوە : نەخۆشی گەورەی کۆمەڵگە (بێکاری) یە، ژیان و بژێوی هاوڵاتیان، ئابوری کوردستان، دابەشکردنی زەوی و گرانی کرێ خانوو، نەخۆشخانەکان و گرانی جۆری دەرمان و، زۆری دەرمانخانەکان (صیدلیات) و، کارکردن بەبێ مۆڵەت،

موچە، خانشینی کەم ئەندامان و پێشمەرگەی دێرین، ئاوو کارەبا، خوێندن و ناورۆکی کتێبەکان لە قۆناغی سەرەتاییەوە بەرەوسەر، باری قوتابیان و بەشە ناوخۆییەکان، دامەزراندن بە تایبەت دەرچوانی (خریج) پەیمانگاو زانکۆ، یەکگرتنەوەی هێزەکانی 70 و 80 و سوپای کوردستان، بنبرکردنی گەندەڵی، لێکۆڵینەوە لە سەر کۆمپانیاکان، نەوت، پاڵاوگا، چێمەنتۆ، راگەیاندن و زۆری تەلەفزیۆن و کەناڵی ئاسمانی و چۆنێتی دابیکردنی خەرجەکانیان. وردکاری تر لە سەر بارۆدۆخی کوردستان و دیارە هەر پەرلەمانتارێك زۆر شت لە بارەی کوردستانەوە ئەزانێت.

13/8/2018